บทความ ๑๑/๒๕๖๓

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ใครบ้างต้องชดใช้

เป็นเรื่องที่มีคนเห็นว่าการใช้งบประมาณของราชการเกิดความเสียหาย มีผู้ต้องชดใช้แล้วหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบก็ตรวจแล้ว เกี่ยวข้องกับใครบ้าง ราชการได้รับการชดใช้อย่างไรจึงขอตรวจสอบหน่อย

นายพอใจมีหนังสือถึงนายกเทศมนตรี ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจัดซื้อรถยนต์บรรทุกและโครงการอุดหนุนกลุ่มเกษตรกรข้าวนาปี เพื่อสร้างโรงสีชุมชนพร้อมโรงเรือน รวม ๓ รายการ คือ ๑) คำสั่ง/คำชี้มูล/คำเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ที่ให้สมาชิกสภาเทศบาลชดใช้คืนเงิน ๒) ใบเสร็จรับเงินที่ออกให้ผู้ที่คืนและชดใช้เงินให้แล้ว และ ๓) รายชื่อสมาชิกสภาและผู้บริหารที่ต้องชดใช้คืนเงิน ทั้ง ๒ โครงการดังกล่าว แต่เทศบาลมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า หนังสือการตรวจสอบงบการเงินของ สตง. เป็นข้อมูลที่จัดทำโดย สตง. และกำหนดชั้นความลับไว้ ส่วนรายชื่อผู้ที่ต้องชดใช้เงินคืน การเปิดเผยจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ส่วนคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและสำเนาใบเสร็จรับเงินให้เข้าตรวจดูหรือรับเอกสารได้ แต่ปกปิดชื่อบุคคล นายพอใจจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ เทศบาลมีหนังสือส่งเอกสารทั้ง ๓ รายการไปให้ประกอบการพิจารณาและชี้แจงโดยสรุปว่า สาเหตุที่ไม่เปิดเผยให้เนื่องจากเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่ สตง. เป็นผู้จัดทำขึ้นและกำหนดชั้นความลับห้ามเปิดเผยไว้ ส่วนรายชื่อผู้ที่ต้องชดใช้เงินคืนยังไม่ได้จัดทำขึ้น แต่ปรากฏอยู่ในคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและสำเนาใบเสร็จรับเงิน สำหรับคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและสำเนาใบเสร็จรับเงิน นายพอใจได้รับไปแล้ว แต่ได้ป้ายดำปกปิดชื่อ นามสกุลของผู้ต้องชดใช้เงินคืนเนื่องจากการเปิดเผยจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๓)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการเป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความใดที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่จะปกปิดได้ตามมาตรา ๑๕ และผู้ที่เกี่ยวข้องก็ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ราชการเรียบร้อยแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ แต่การเปิดเผยจะแสดงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ แม้ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ จะกำหนดชั้นความลับตามระเบียบก็ตาม ก็ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ในการพิจารณา เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนแล้ว เห็นว่าเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายพอใจ

เหตุผลทั้ง ๓ ประการที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ใช้ประกอบการพิจารณา เจ้าหน้าที่ใช้เป็นหลักได้เลยครับ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๙๗/๒๕๖๒)

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการพร้อมให้ข้อมูล"

บทความ ๑๒/๒๕๖๓

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เคยได้ แล้วไม่ได้

ผู้บริหารท่านนี้เคยได้รับเงินตอบแทนพิเศษที่มีระเบียบราชการรองรับ แต่ต่อมาไม่ได้รับเงิน ซึ่งกระทบสิทธิและรายได้ที่เคยมี จึงขอใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการขอเอกสารให้หายข้องใจ

เรื่องนี้นายเสียสิทธิ์ รักษาการในตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งต้องได้รับค่าตอบแทนพิเศษ ๑ – ๓ เท่าของเงินเดือน ตามข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่ต่อมาหน่วยงานไม่จ่ายค่าตอบแทนพิเศษนี้แก่บุคลากรที่ได้รับสิทธิรวมถึงนายเสียสิทธิ์ด้วย จึงได้มีหนังสือถึงหัวหน้าหน่วยงานขอข้อมูลข่าวสารรวม ๔ รายการ คือ ๑) รายงานการประชุมคณะกรรมการกองทุน ฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ๒) รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการกฎหมาย ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ๓) รายงานการประชุมคณะกรรมการกองทุน ฯ และครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พร้อมเทปบันทึกเสียงการประชุมทุกครั้ง และ ๔) หนังสือที่คณะกรรมการกองทุน ฯ มีไปหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องการจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษให้พนักงาน แต่หน่วยงานมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า รายงานการประชุมทุกรายการเปิดเผยให้ไม่ได้เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) ส่วนหนังสือที่หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกายังไม่ชัดเจนว่าผลจะเป็นอย่างไร หากเผยแพร่ไปแล้วไม่ตรงกับข้อเท็จจริงจะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ นายเสียสิทธิ์จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ผู้แทนหน่วยงาน ชี้แจงว่าหน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานตั้งใหม่ ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล ได้จ่ายค่าตอบแทนพิเศษตามข้อบังคับกองทุน ฯ และระเบียบกองทุน ฯ ให้พนักงานในเดือนมิถุนายนและเดือนธันวาคมของทุกปี แต่ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ไม่ได้จ่าย เนื่องจากคณะกรรมการบริหาร ฯ ชุดใหม่มีข้อสังเกตว่าการเบิกจ่ายถูกต้องหรือไม่ จึงได้มีหนังสือหารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณายังไม่ยุติจึงได้แจ้งปฏิเสธคำขอไป ในส่วนของนายเสียสิทธิ์ชี้แจงว่าตนเองเป็นผู้บริหารระดับสูงต้องได้รับค่าตอบแทนพิเศษในอัตรา ๑ - ๓ เท่าของเงินเดือน แต่เมื่อไม่ได้รับเงินดังกล่าว จึงต้องการข้อมูลข่าวสารการประชุมของคณะอนุกรรมการ และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องว่าพิจารณากันอย่างไรจึงทำให้สิทธิของตนเองเสียไป และมีหนังสือหารือจริงหรือไม่

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๔ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) การเปิดเผยจะแสดงถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ แต่ในรายงานการประชุมมีการแสดงความเห็นของกรรมการทั้งเชิงบวกและเชิงลบ การเปิดเผยจะกระทบความเป็นอิสระในการเสนอความเห็นของกรรมการ จึงวินิจฉัยให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอทั้ง ๔ รายการ โดยให้ปกปิดชื่อ – นามสกุลของกรรมการ แต่เทปบันทึกเสียงให้ยกอุทธรณ์ เพราะเป็นเพียงเครื่องช่วยจดบันทึกการประชุม ซึ่งจะปรากฏเสียงของผู้พูดแต่ละราย

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๔๗๒/๒๕๖๒)

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

บทความ อ. ๑๓/๒๕๖๓

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

กลัวเกิดม็อบ

การปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเรื่องนี้ของหน่วยงานเนื่องจากกลัวเกิดม็อบ แล้วผู้ขอเป็นใครเกี่ยวข้องเรื่องที่ขออย่างไร ไปดูกัน

นายเป็นต่อ มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียดของการสอบสวน ๒๑ ประเด็น ของสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการโอนพนักงานเทศบาล กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นระดับจังหวัดและผลการประชุมของคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๑ – ๓ ต่อมาจังหวัดปฏิเสธการเปิดเผยโดยอ้างว่าเป็นเป็นเอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นเอกสารลับของราชการซึ่งเป็นความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ ในคดีย้ายปลัดเทศบาล จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ตามมาตรา ๑๕ (๓) นายเป็นต่อจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ จังหวัดมีหนังสือส่งเอกสารดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า กรณีการโอนพนักงานเทศบาลที่มีเหตุผลความจำเป็นเพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ระหว่างพนักงานเทศบาลกับผู้บริหารหรือผู้นำชุมชน กรณีผู้อุทธรณ์และกลุ่มบุคคลในพื้นที่ร้องขอให้ย้ายปลัดเทศบาล จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการโอนพนักงานเทศบาลฯ เพื่อหาข้อเท็จจริง พยานหลักฐานและพิจารณาผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของอำเภอ การที่นายเป็นต่อขอคัดสำนวนการสอบสวน ซึ่งเป็นเอกสารการให้ถ้อยคำของพยานบุคคลโดยมีความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ ปรากฏในเอกสารด้วย จึงได้ปฏิเสธการเปิดเผยไปด้วยเหตุผลตามมาตรา ๑๕ ประกอบกับผู้ขอไม่ได้แจ้งวัตถุประสงค์ในคำขอว่า เพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือเกิดประโยชน์ต่อสาธารณะในด้านใดและถ้าให้ไปแล้วจะเกิดความขัดแย้งระหว่างนายเป็นต่อและกลุ่มผู้นำชุมชนกับปลัดเทศบาลและบุคลากรในเทศบาลที่มีสาเหตุมาจากความไม่พอใจในการรับบริการ แล้วอาจบานปลายไปสู่ความไม่สงบในพื้นที่ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือรายละเอียดของการสอบสวน ๒๑ ประเด็น ของสำนวนการสอบสวนของคณะอนุกรรมการฯ เป็นการสอบสวนที่เสร็จสิ้นแล้ว ไม่ใช่ความเห็นคำแนะนำภายในหน่วยงานตามมาตรา ๑๕ (๓) คณะอนุกรรมการฯ มีมติให้ยุติเรื่องแล้วไม่เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แม้ข้อมูลข่าวสารนั้นจะกำหนดชั้นความลับไว้ก็ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณาให้เปิดเผยได้ตามข้อ ๒๔ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และนายเป็นต่อเป็นผู้ร้องขอให้ย้ายปลัดเทศบาลตำบลควรได้รับทราบผลดำเนินการสอบสวนเรื่องดังกล่าว ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นควรเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้จังหวัดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายเป็นต่อโดยจังหวัดอาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล เช่น ชื่อ นามสกุล ของพยานผู้ให้ถ้อยคำ เพราะการเปิดเผย อาจเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕)

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๙๖/๒๕๖๒) *“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”*

บทความ อ. ๑๔/๒๕๖๓

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เสียงดังจังเลย

พี่คนนี้ครับ อยู่ที่บ้านก็มีเสียงอึกทึกจากการก่อสร้างอาคาร แทบไม่เว้นแม้วันหยุด หรือตอนค่ำสี่ทุ่มห้าทุ่มก็ยังตอกเสา เทดินกันอยู่อย่างนั้น ขออนุญาตทำงานกัน ๒๔ ชั่วโมงหรือไง ขอตรวจสอบหน่อยเถอะ

นายแหลมและนายคม มีหนังสือถึงเทศบาลแจ้งว่าเดือดร้อนเหลือเกินจากการก่อสร้างอาคาร ค.ส.ล. ๓ ชั้น เพื่อใช้เป็นโรงแรมที่อยู่ใกล้ชิดหรือติดกับตึกของตนเอง จึงขอข้อมูลข่าวสาร ๓ รายการ คือ ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แบบแปลนการก่อสร้างอาคารและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมของใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าว แต่เทศบาลมีหนังสือแจ้งเปิดเผยเพียงใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร และใบเสร็จรับเงิน แต่ปฏิเสธการเปิดเผยแบบแปลนการก่อสร้างอาคาร แล้วก็ไม่แจ้งเหตุผลว่าให้ไม่ได้เพราะอะไร นายแหลมและนายคมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลมีหนังสือส่งเอกสารตามอุทธรณ์ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เทศบาลได้ส่งเอกสารแผนที่สังเขป ผังบริเวณ รูปด้านอาคารและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมของใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (แบบ อ.๑) คือตามที่ขอในรายการที่ ๑ และรายการที่ ๓ ให้แล้ว ส่วนแบบแปลนการก่อสร้างอาคารที่เหลือทั้งหมด พร้อมรายการประกอบแบบแปลน ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารในส่วนของโครงสร้างอาคารไม่ได้เปิดเผยเนื่องจากพิจารณาตามมาตรา ๑๕ (๕) และตามคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๙๒/๒๕๕๓ ซึ่งเจ้าของแบบแปลนเป็นผู้ออกแบบ การเปิดเผยจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า แบบแปลนการก่อสร้างอาคาร (ไม่รวมรายการคำนวณ) ผู้ขออนุญาตก่อสร้างต้องยื่นต่อเจ้าพนักงาน จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของเอกชนที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๔ ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ถ้าจะเปิดเผยแล้วต้องขอความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลก่อน แต่เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตให้บุคคลก่อสร้างอาคาร เมื่อผู้อุทธรณ์เป็นผู้เสียหายและได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนดังกล่าว จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปกป้องส่วนได้เสียของตน แม้เจ้าของแบบแปลนเป็นผู้สร้างสรรค์ แต่หากบุคคลใดนำไปทำซ้ำ ดัดแปลง หรือใช้ประโยชน์ทางการค้าในลักษณะละเมิดงานอันมีลิขสิทธิ์ คนนั้นก็ต้องรับผิดตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเปิดเผยแบบแปลนการก่อสร้างอาคารของใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าว พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้ด้วย

เป็นตัวอย่างของการใช้สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิการใช้ชีวิตของตนเอง และยังมีผลไปถึงผู้อยู่แถวนั้นอีกด้วย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หารือไปได้นะครับที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๙๓/๒๕๖๒)

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

บทความ อ. ๑๕/๒๕๖๓

วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

แจ้งจริงไหม

เป็นเรื่องที่ประชาชนธรรมดาคนหนึ่งไม่อยู่เฉยเมื่อเห็นความไม่ถูกต้อง เมื่อร้องเรียนไปแล้วก็ตามต่อไม่วางมือ แต่ไปแบบถูกช่องทางตามที่ตนเองมีอยู่ ไปฟังกันครับ

นางสาวจูน มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบล เรียกร้องให้ตรวจสอบเอกสารการขออนุญาตก่อสร้างอาคารขายเครื่องเขียนอุปกรณ์การเรียนการสอน สักพักหนึ่งก็ขอทราบผลการตรวจสอบ อบต. ก็มีหนังสือตอบไปว่าได้ออกคำสั่งให้รื้อถอนอาคารส่วนที่ไม่ถูกต้องภายใน ๑๘๐ วันแล้ว แต่เธอเห็นว่าเกิน ๑๘๐ วันแล้ว อาคารส่วนนั้นก็ยังอยู่ ก็ถามไปที่ อบต. อีก อบต. ตอบว่าไปแจ้งความรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีแล้ว เมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่สถานีตำรวจภูธรจังหวัด นางสาวจูนจึงมีหนังสือถึงตำรวจภูธรจังหวัดขอถ่ายเอกสารและรับรองสำเนารายงานประจำวันดังกล่าว เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบต. ในฐานะผู้ร้อง แต่ตำรวจภูธรจังหวัดมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า สำเนาประจำวันเกี่ยวกับคดีเป็นข้อราชการอันพึงสงวนเป็นความลับ และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับดำเนินคดีอาญาที่ยังไม่เสร็จสิ้น การเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพฯ ตามมาตรา ๑๕ (๒) และนางสาวจูนไม่ใช่ผู้แจ้งความหรือรับมอบอำนาจจากผู้แจ้งความที่จะมีสิทธิขอคัดสำเนาประจำวันดังกล่าวได้ นางสาวจูนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตำรวจภูธรจังหวัดมีหนังสือส่งเอกสารตามที่ปฏิเสธไปให้เพื่อประกอบการพิจารณาโดยไม่ได้ชี้แจงเพิ่มเติม

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ อบต. แจ้งความร้องทุกข์ไว้ให้ดำเนินคดีกับเจ้าของอาคาร พอไปดูในเนื้อหาสาระแล้ว แม้เปิดเผยก็ไม่เกิดความเสียหายหรือผลกระทบอะไรต่อผู้แจ้งความและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การเปิดเผยมีประโยชน์ตรงที่ให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งข้อมูลข่าวสารนั้นไม่มีลักษณะที่จะมีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แม้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะมีระเบียบห้ามคัดลอกข้อความใด ๆ ที่จดบันทึกไว้ในรายงานประจำวัน เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้รับมอบอำนาจขอสำเนาข้อความ แต่ก็เป็นเพียงระเบียบข้อบังคับที่ใช้ภายในหน่วยงาน ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ที่จะพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ จึงวินิจฉัยให้ตำรวจภูธรจังหวัดเปิดเผยรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ให้นางสาวจูนทราบได้ เว้นแต่ ชื่อ นามสกุล อายุ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้แจ้งให้ปกปิดไว้

นี่เป็นการใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐอย่างชัดเจนเลยครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หารือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๕๐๑/๒๕๖๒)

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"